

Шарафетдинова Нэзлия Вәсим кызы
Күңәкә төп гомуми белем бирү мәктәбе

6 класста татар теле дәресе

Тема: Рәвешләр иленә сәяхәт.

Максат: Рәвеш турында алган белемнәрне гомумиләштереп кабатлау; укучыларның белем дәрәжәсен, логик фикерләү сәләтен тикшерү; туган телнең матурлыгын тоярга өйрәтү.

Җиһазлау: дәреслек, перфокарточкалар, интерактив такта ,карточкалар

Дәрес тибы: дәрес- сәяхәт

Дәрес барышы

I. Мотивлаштыру- ориентлашу.

Исәнмесез! Хәерле көн укучылар! Бүген бездә татар теле дәресе. Эйдәгез әле, бер-беребезгә карап елмайык та, дәресебезнең күңелле, мавыктыргыч үтүен телик.

II. Дәреснең эш барышы белән таныштыру.

- Укучылар, без алдагы дәресләрдә сезнең белән рәвеш сүз төркеме турында таныштык. Э бүген инде рәвеш темасын гомумиләштереп кабатларбыз. Сезнең алган белемнәрегезне, логик фикерләү дәрәжәгезне тикшереп карарбыз.

Э инде дәрескә килгәндә, ул гади генә булмагачак. Без аны сәяхәт- дәрес итеп үткәербез. Аның өчен безгә берничә тукталышка туктап, , андагы биремнәрне үтәргә кирәк булагачак..

Шулай итеп, эйдәгез, “Рәвешләр иле” нә сәяхәтебезне башлыйк. Э безнең сәяхәтебез 4 тукталыштан торачак.

I тукталыш

(Экранда 1 нче тукталыш . Андагы бирем укучыларга күрсәтелә.)

Р	Ә	В	Е	Ш
1	2	3	4	5

1. Рәвеш нәрсәне белдерә? Ул нинди сорауларга жавап бирә?
2. Рәвешнең нинди төркемчэләре бар?
- 3.Рәвеш дәрәжәсе сыйфат дәрәжәсеннән нәрсә белән аерыла?
- 4.Рәвеш сүз төркемен билгеләү өчен нинди сүз төркеменнән чыгып сорау куела?
5. Рәвешләр ясалышлары ягыннан ничә төргә бүленәләр?.

- Яхшы укучылар, сез бу биремне жиңел үттегез. Әйдәгез, алга таба китик.Безне анда I I тукталыш көтә.

I I тукталыш

Укучылар, безгә бу тукталыштагы биремне үтәү өчен рәвешнең дәрәжәләрен искә төшерергә кирәк булачак. Аның өчен мин сезгә перфокарточкалар таратам. Сез шуны тутырырга тиеш буласыз.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Артыклык										
Чагыштыру										

Бирем: 1) тизрәк, 2) иң югары,3) якынарак,4) кабат- кабат, 5) әкрәнрәк, 6) күбрәк, 7) көпә-көндөз,8) югарырак, 9) япа-ялгыз, 10) бик күп.

Укучылар, булдырдыгыз ! Сез бу биремне дә жиңеп чыктыгыз. Ә хәзер әйдәгез, берәз ял итеп алайк.

(Физкультминутка. Укучылар басалар , шигырьне кабатлап, эшлиләр)

Яңгыр ява шып та шып

Тамчы тама тып та тып.

Күк йөзенә карадык,

Битләребез чыланды.

Аяклар юешләнде,

Иңбашларны сикерттек,

Тамчыларны селектек.

Бу яңгырдан качабыз,

Куакларга посабыз.

- Ярый укучылар, юлыбызны дәвам итәбез. Безне алда III тукталыш көтә. Анда без, рәвешләр ясалышы буенча биремнәр эшләрбез.

III тукталыш

Тамыр	Ясалма	Парлы	Кушма	Тезмә

Бирем: сүзләрне таблицкага тутырырга. (Укучылар дәфтәрдә эшлиләр)

Кинәт, берникадәр, бүген, һаман, күз ачып йомганчы, көмештәй, сирәк, яланаяк, ашык-пошык, икеләтә, бер тында, сәгатъләп, уттай. тиз-тиз.

- Яхшы укучылар, булдырдыгыз. Ә хәзер алга таба, соңгы тукталышка барабыз. IV тукталышта сезгә карточкалар бирелә. Сөз андагы жөмлөләрдән рәвешләрне табарга тиеш буласыз.

IV тукталыш

1 карточка

1. Кинәт майданның дүрт ягында флаглар күренде. (А. Р.)
2. Биттәге жыерчыклары тирәнрәк төшөп киткәннәр дә бик ешайганнар.
3. Жәен бал жыя, кышын хәл жыя. (табышмак)

2 карточка

1. Жыелыш шактый озак дәвам итте. (Ф. Х.)

2. Кошлар күп очракта шәһәр урамнарында һәм бакчаларда өрәңге орлыклары белән тукланалар.

3. Төнлә өйдә, көндөз биләмдә.(табышмак)

3 карточка

1. Очкындай ялтырап, бихисап кар бөртекләре күзнә чагылдыра.

2. Төшкә таба күк йөзә ачылып, көн бөтенләү аяланып китте, кояш язча көлеп жибәрде. (Ф.Х.)

3. Язын дөньяга килә, көзен саргаеп үлә. (табышмак)

4 карточка.

1. Иртәдән үк көн уйнаклап торды.

2. Бу нәфис кошлар уттай атылып киләләр дә йомшак күкрәкләре белән суны сөзеп- ярып үтәләр.(М.Р.)

3. Югары менә чылбырсыз, түбән төшә баскычсыз, өйләр сала балтасыз. (табышмак)

5 карточка

1. Беркөнне өйләдән соң чикләвеккә киттем.(М.Р.)

2. Атасының болай чамадан тыш ягымлыланып китүе аны тынгысызлап узды. (Г.Б.)

3. Язын ямь бирә, жәен салкын бирә, көзен тәм бирә, кышын тун бирә. (табышмак)

- Укучылар, сез бу биремдә дә сынатмадыгыз. Рәхмәт сезгә. Шулай итеп сез бүгенгә дәрестә “Рәвешләр иле”нә сәяхәт иттегез. Һәрбер тукталышта үз белемегезне сынадыгыз һәм бер дә сынатмадыгыз. Димәк, сез рәвеш турындагы белемнәрне бик яхшы үзләштергәнсез.

III. Укучыларга билгеләр кую.

IV. Өй эше.

“Минем бүгенгә сәяхәтем” дигән темага кечкенә күләмле иңша язып килергә.